

тиричленна комисия. Тя, съ редъ окръжни, освенъ че даде ценни опжтвания, за какъ да се води дейността на отдѣлнитѣ кржжоци, но ги тури и въ единение помежду имъ, координира усилията имъ и подготви предварителната необходима почва за единъ здравъ самостоятеленъ организационенъ животъ, на какъвто се радваше още отъ начало Учителската Социалдемократическа Организация.

За забелѣзване е, че отначало никой не мислеше да напуска Съюза; всѣки учителъ социалдемократъ направляваше усилията си за тържеството на своите идеи. Обаче, болшинството учители отъ Съюза, представители на буржуазното течение, не можеха да търпятъ това и подложиха учителитѣ социалдемократи на мораленъ тероръ. И когато презъ есента 1904 год. Чирпанското дружество излъзе съ резолюцията си да заяви, че въ своята вътрешна дружествена дейностъ ще се ръководи по резолюцията на 18-тѣ делегати и ще се подчинява и изпълнява съюзнитѣ резолюции, когато се касае за обща съюзна дейностъ, или може да бжде чисто дружествена, щомъ е уредена съ конгресно решение, (Чирп. дружество се базираше на чл. 16 отъ съюзния уставъ, който дава право на дружествата да иматъ автономна управа и дейностъ), то съюзнитѣ ръководители нададоха тревога и, като се „позоваха“ на вота на дружествата, изключиха изъ Съюза това немирно дружество. Сжщото се случи и съ Радомирското дружество.

Както е известно, по поводъ на заявлението на Чирпанското дружество, управ. комитетъ на БУС издаде окръжно № 156, съ което искаше дружествата да се занимаятъ съ тѣхната постѣпка. Резултатъ отъ това занимание на дружествата бѣ изтълкуванъ, че чирпанци се изключватъ отъ Съюза и ведно съ тѣхъ се изключватъ всички ония, които се солидаризиратъ съ тѣхъ.¹⁾ Управ. комитетъ, за да се добере до изключването на чирпанци и всички други като тѣхъ, взе за критерии не мнението на болшинството отъ дружествата въ Съюза, което бѣ противъ изключването, а взе за решаваще мнението за изключване, защото отъ изказанитѣ мнения, то имаше болшинство, макаръ и да се опираше на по-малко отъ половината съюзни дружества. Противъ тази очевидна неправда ни единъ гласъ на протестъ или просто неудобрение не се чу отъ съюзната маса. Този фактъ показва на учителитѣ социалдемократи, че общодѣлцитѣ и радикалдемократитѣ — „свѣтлитѣ“ и „тъмнитѣ“ сили, сж непоправими и безвъзвратно потънали въ буржуазната нетърпимостъ къмъ тѣхъ. Въпросътъ за понататъшното стоене въ Съюза на социалдемократитѣ учители бѣ поставенъ. Той очакваше само своето решение.

Така буржуазното учителство на практика показва, че то може да тъпче уставитѣ си, щомъ е въпросътъ за социалдемократи и съ това се предрени и сждбата на всички дружества и отдѣлни членове, които биха действували като тѣхъ. Сега вече стана ясенъ смисъла на она пасажъ отъ фамозната резолюция отъ Х конгресъ, който бѣ изоставенъ при гласуването отъ хитритѣ съюзни лидери, че Съюзътъ ще

¹⁾ По сжщия начинъ сега се постѣпва срещу учителитѣ профпозиционери или подозрени като такива.